

"КЕАҚ" Ахмет
Байтұрсынұлы атындағы
Қостанай өңірлік
университеті
Педагогикалық институты

БЕКІТЕМІН
Ө. Сұлтангазин атындағы
педагогикалық институтының
директоры

К.К. Есиркепова

«_____» 2026 ж.

"Педагог мамандығына кіріспе"
факультативтік сабақтардың
ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ
жалпы орта білім берудің білім беру бағдарламаларын
іске асыратын білім беру ұйымдарының XI сыныптары үшін

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1. Осы "Педагог мамандығына кіріспе" факультативтік сабақтарының оқу бағдарламасы (бұдан әрі-оқу бағдарламасы) жалпы орта білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарының XI сынып оқушыларымен факультативтік сабақтар өткізуге арналған.

2. Бұл оқу бағдарламасы 12 сағатқа (аптасына 6 сағат) есептелген. Осы оқу бағдарламасының мазмұны екі модульге құрылымдалған: модуль 1. "Педагогикалық мамандық әлемінде", модуль 2. "Мен педагогика мамандығындамын".

3. **Мақсаты**-жоғары сынып оқушыларының кәсіби өзін-өзі анықтауы, педагогикалық мамандықты саналы түрде таңдауы үшін жағдай жасау.

4. Міндеттері:

- педагог мамандығы және педагогикалық қызметтің ерекшелігі туралы тұтас түсінік қалыптастыру;

- оқушылардың кәсіби педагогикалық қызметке, педагог тұлғасының кәсіби маңызды қасиеттеріне қойылатын талаптарды талдауы үшін жағдай жасау;

- кәсіби таңдау мотивтерін дамыту, педагогикалық мамандықты таңдауға оң көзқарас қалыптастыру;

- оқушыларды өзін-өзі тануға және өз қабілеттерін дамытуға ынталандыру;

- сындарлы қарым-қатынас, мінез-құлық пен іс-әрекетті өзін-өзі реттеу, командада жұмыс істеу қабілетін дамыту;

- оқушылардың кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту стратегиясын жобалауы үшін жағдай жасау.

5. Бұл оқу бағдарламасы субъективті-белсенділік тәсіліне негізделген, оны жүзеге асыру оқушылардың оқу белсенділігін педагогикалық қызметке мотивацияны қалыптастырудың, кәсіби өзін-өзі анықтаудың қажетті шарты ретінде қарастыруға мүмкіндік береді.

Осы оқу бағдарламасын іске асыру фронтальды, топтық, жұптық және жеке оқыту нысандарының үйлесімін көздейді. Осы оқу бағдарламасының әрбір тақырыбы акпараттық блок пен практикумды қамтиды. Акпараттық блокта факультативтік сабақтарда оқуға ұсынылған сұрақтар тізімі бар. Практикум оқушылардың білімі мен түсініктерін бекіту, оларды белсенді танымдық және рефлексиялық әрекеттерге тарту үшін формаларды, әдістер мен технологияларды вариативті қолдануды қамтиды. Осы оқу бағдарламасы мазмұнының міндетті бөлігі педагогикалық сынақтар болып табылады- педагогикалық іс-әрекеттің жағдайларын модельдейтін, оқушылардың педагогикалық іс-әрекеттің субъектісі ретінде өзіндік кәсіби дағдылары мен идеяларын қалыптастыруға ықпал ететін сынақтар. Педагогикалық сынақтар оқу жылының ішінде оқытылатын материалдың мазмұнына сәйкес және оқушылардың мүдделерін, қажеттіліктерін, жалпы орта білім беру мекемесінің мүмкіндіктерін ескере отырып жүргізілуі тиіс.

Осы оқу бағдарламасының (XI сыныптар) мазмұнын игерудің барлық кезеңінде оқушылардың "Мен – педагог" портфолиосын құруы бойынша жүйелі мақсатты жұмыс ұйымдастырылуы тиіс.

6. Осы оқу бағдарламасының мазмұнын игерудің күтілетін нәтижелері:

- оқушылардың педагогикалық қызметке деген тұрақты қызығушылығы мен уәждемесін қалыптастыру,

- педагогикалық мамандықты таңдауға саналы оң көзқарас.

Осы оқу бағдарламасының мазмұнын меңгерген оқушылар:

білу: педагогикалық кәсіптің ерекшелігін, оның басқа кәсіптер әлеміндегі орнын; педагогикалық кәсіптің қалыптасуы мен дамуының негізгі кезеңдерін; педагогикалық қызметтің мәні мен құрылымын, оның функцияларын; педагогтің жеке және кәсіби маңызды қасиеттерін; педагогикалық қызметтегі негізгі педагогикалық қабілеттері мен мүмкіндіктерін; тұлғаны тану және өзін-өзі тану тәсілдерін; мінез-құлық пен іс-әрекеттің

өзін-өзі реттеу тәсілдерін; ерекшеліктерін сенсорлық-перцептивтік және когнитивтік процестер; қарым-қатынас пен тұлғааралық өзара іс-қимылдың психологиялық негіздері; оқушылардың қызметін ұйымдастырудың негізгі формалары мен әдістерін;

білу: педагогикалық мамандықты таңдауды негіздеу; әртүрлі педагогикалық жағдайларда әрекет ету; өз қызметін өзін-өзі талдау және өзін-өзі бағалау; жеке және кәсіби қасиеттердің бастапқы өзін-өзі диагностикалауын жүзеге асыру; өзінің жеке психологиялық ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін педагогикалық кәсіптің талаптарымен байланыстыру; педагогикалық қызметтің бастапқы тәжірибесін талдау және рефлексия негізінде кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту стратегиясын жобалау.

Осы оқу бағдарламасын игеру оқушылардың педагогикалық қабілеттерін, әлеуметтік құзыреттілігін, эмоционалдық интеллектін, психологиялық мәдениетін дамытуға, өзін-өзі оқытуға, өзін-өзі тәрбиелеуге және өзін-өзі жетілдіруге қабілетті кәсіби маңызды құзыреттерді игеруге бағдарланған тұлғаны қалыптастыруға ықпал ететін болады. Сонымен қатар, факультативті сабақтар студенттерге өздерінің педагогикалық қабілеттерін алғашқы өзін - өзі диагностикалауға мүмкіндік береді, ал жалпы орта білім беру мекемесінің педагогикалық ұжымына оқушылардың педагогикалық қызметке кәсіби жарамдылығын объективті бағалауға мүмкіндік береді.

7. Факультативтік сабақтарды заманауи білім беру технологияларын меңгерген, педагогикалық міндеттерді шешуге шығармашылықпен қарайтын, кәсіби өзін-өзі дамытуға ұмтылатын, оқушылар мен әріптестердің беделіне ие, өз кәсібін жақсы көретін педагогикалық университеттің оқытушылары өткізе алады.

Факультативтік сабақтарды жүргізетін **мұғалімнің міндеті-жоғары мектеп жасындағы оқушылардың педагогикалық мамандыққа деген қызығушылығын ояту және оларды педагог болу шешімінде нығайту.**

8. Кәсіптік таңдауға деген ынтаны арттыру және тиісті мамандықтар мен кәсіптер туралы хабардар болу, педагогикалық қызметкерлер қызметінің мазмұны туралы түсініктерді қалыптастыру, білім беру мекемелерінің құрылымымен, олардағы жұмыстың шарттары мен ерекшеліктерімен танысу мақсатында кәсіптік бағдарлау іс-шаралары (мектепке дейінгі, жалпы орта, арнаулы орта, жоғары, қосымша білім беру мекемелеріне бару және т.б.) жүргізіледі.

9. Бұл оқу бағдарламасы педагог қызметкерлерге оқушылардың психологиялық ерекшеліктеріне, жалпы орта білім беру ұйымының ұйымдастырушылық және кадрлық ресурстарына байланысты сабақтарды жоспарлауға шығармашылықпен қарауға мүмкіндік береді.

10. Оқу қорытындысы бойынша курс тыңдаушылары университеттің педагогикалық білім беру бағдарламаларына түсу кезінде ескерілетін сертификат алады және қабылдау комиссиясының шешімі бойынша арнайы емтиханның нәтижесі ретінде есептелуі мүмкін.

ОҚУ МАТЕРИАЛЫНЫҢ МАЗМҰНЫ ШАМАЛАЙТЫН ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАР

№	Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сағат саны
МОДУЛЬ 1. ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚ ӘЛЕМІНДЕ (X СЫНЫП)		
1	КІРІСПЕ. ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚ: КЕШЕ, БҮГІН, ЕРТЕҢ	
1.1	Мамандықтар әлемі және ондағы педагогикалық кәсіптің орны. Педагогикалық мамандықтың қалыптасу және даму тарихы	1
1.2	Бүгінгі педагогикалық мамандық. Педагогикалық мамандықтың болашағы.	1
ҚАЗІРГІ МҰҒАЛІМНІҢ БЕЙНЕСІ		
1.3	Менің мінсіз ұстазым. Өткен және қазіргі кездегі танымал педагогтар	1
1.4	Қазіргі мұғалімнің имиджі. Қазіргі педагогтың кәсіби қызметінің моделі	1
1.5	ПЕДАГОГИКАЛЫҚ СЫНАМАЛАР	1
МОДУЛЬ 2. МЕН ПЕДАГОГИКА МАМАНДЫҒЫНДАМЫН (XI СЫНЫП)		
МҰҒАЛІМНІҢ КӘСІБИ ҚҰРАЛДАРЫ		
2.1	Білім беру процесінің әдістемелік аспектісі	1
ӨЗІҢДІ ПЕДАГОГ РЕТІНДЕ АШ		
2.2	Гностикалық қабілеттер. Сындарлы қабілеттер	1
2.3	Ұйымдастырушылық қабілеттер. Коммуникативті қабілеттер	1
2.4	Рефлексиялық қабілеттер. Жанжалдарды шешу қабілеттері	1
2.5	ПЕДАГОГИКАЛЫҚ СЫНАМАЛАР	1
3	МЕНИҢ КӘСІБИ ТАҢДАУЫМ Кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту стратегиясы (жоба)	2
БАРЛЫҒЫ		12

ОҚУ МАТЕРИАЛЫНЫҢ МАЗМҰНЫ Модуль 1. "ПЕДАГОГИКАЛЫҚ МАМАНДЫҚ ӘЛЕМІНДЕ"

1. *Кіріспе. Педагогикалық мамандық: кеше, бүгін, ерте.* Факультативтік сабақтардың тақырыбымен, мақсаттарымен және міндеттерімен танысу. Оқушының портфолиосы жеке және кәсіби өзін-өзі анықтау нәтижелерін ұсыну нысаны ретінде. Портфолио құрылымы мен толтырылуына қойылатын жалпы талаптар.

1.1. Мамандықтар әлемі және ондағы педагогикалық кәсіптің орны

Мамандық, мамандық және біліктілік туралы түсінік. Қазіргі еңбек нарығы және оның кәсіпқойға қойылатын талаптары. "Адам-адам" сияқты мамандықтар. Педагог: педагогикалық мамандықпен, педагогикалық мамандықтармен және біліктіліктермен танысу. Қоғам тарапынан педагог мамандығына қойылатын талаптар. Педагог еңбегінің әлеуметтік маңызы. Педагогикалық мамандықтың ерекшеліктері.

Практикум (вариативті компонент): кәсіптің қолайлы түрін анықтауға арналған тестілеу (Е.А. Климов әдістемесі). Педагогикалық мамандық туралы жарнамалық өнім жасау (әлеуметтік желілердегі ақпарат, баннер, плакат және осыған ұқсас өнімдер). "Жұмысқа педагог қажет" хабарландыруын жасау (хабарландыруда педагогикалық

кәсіптің ерекшелігін міндетті түрде көрсете отырып). "Мұғалімнің өміріндегі күн" ойыны. "Қоғам көзімен ұстаз" шағын зерттеуі.

Педагогикалық мамандықтың қалыптасу және даму тарихы

Педагогикалық мамандықтың қалыптасуы мен дамуы: ежелгі дәуірден бүгінгі күнге дейін. Адам тәрбиесінің бастауында. Отбасы - бала тәрбиесінің негізі ретінде. Дәстүрлердің тәрбиелік әлеуеті. Халық педагогикасының даналығы.

Практикум (вариативті компонент): Ренессанс ағартушысын өз қалауы бойынша таңдау арқылы "Гуманистік педагог" тақырыбында презентация құру. "Сократ" фильміне эссе жасау (В.Соколов, 1991 ж., "Союзтелефильм" ТПО). Отбасындағы қарым-қатынасқа байланысты тақырыптар бойынша педагогикалық кейстерді шешу. "Отбасы тәрбиесінің негізі ретінде" дөңгелек үстелі. Пікірталас "Педагогикалық мамандық бұрын және қазір". "Білім беру дәстүрлерінің эволюциясы" пікірталасы. "Өткеннің ұлы ұстаздары" ойыны.

1.2 Бүгінгі педагогикалық мамандық

Педагогикалық мамандықтың мазмұны. Педагогикалық қызмет: мәні, құрылымы, функциялары. Педагогикалық қызмет өзара әрекеттесу ретінде. Мұғалім мен оқушы педагогикалық өзара әрекеттесудің субъектілері ретінде. Педагогикалық қарым-қатынас және ынтымақтастық педагогикалық өзара әрекеттесудің негізі ретінде. Әр түрлі педагогикалық қызметкерлердің педагогикалық қызметінің ерекшелігі.

Практикум (вариативті компонент): педагог-психолог, әлеуметтік педагог, дефектолог мұғалім, ұйымдастырушы мұғалім, оқу пәндерін оқытатын мұғалімдер, тәрбиеші, қосымша білім беру мұғалімі және басқа да педагог қызметкерлердің жұмысымен танысу. Ұрпақтар диалогы: педагогикалық еңбек ардагерлерімен, тәжірибелі педагогтармен, жас мамандармен және педагогикалық университет студенттерімен кездесу. Интерактивті көпір "Оқушы-студент: мамандыққа алғашқы қадамдар". "Даналық сабағы" (мектептің, қаланың және т.б. танымал педагогтармен кездесу). "Біздің білім беру мекемесінің педагогикалық еңбек ардагерлері" презентациясы. "Ауданның (өңірдің) сұранысқа ие педагогикалық мамандықтары" шағын зерттеуі.

Педагогикалық мамандықтың болашағы

Әлеуметтік-мәдени сұраныстарға жауап ретінде жаңа педагогикалық мамандықтар мен біліктіліктердің пайда болуы. Педагогикалық мамандықтың беделі. Педагогикалық мамандықтың оң және теріс жақтары.

Практикум (вариативті компонент): "Болашақтың педагогикалық мамандықтары" презентациясын құру. "Менің педагогикалық мамандық туралы әңгімем" эссесін дайындау. Миға шабуыл "Қазіргі әлемде қажет педагогикалық мамандықтар". "Педагогика мен білімнің болашағы" ми шабуылы. "Педагогикалық мамандықтың артықшылықтары мен қиындықтары" пікірталасы. "Жаңа педагогикалық мамандықтар мен біліктіліктер" интерактивті сессиясы. "Педагогикалық мамандықтың беделін қалай арттыруға болады?».

Қазіргі мұғалімнің бейнесі

1.3 Менің мінсіз ұстазым

Жоғары сынып оқушыларының көзқарасы бойынша «идеалды мұғалімнің портреті» сипаттамалары.

Практикум (вариативті компонент): "Мінсіз педагог" постерін жасау. "Нақты мұғалім – идеалды мұғалім" эссесін дайындау. Дөңгелек үстел "Мінсіз педагог бар ма?". "Менің мінсіз ұстазым" рөлдік ойыны.

Өткен және қазіргі кездегі танымал педагогтар

Мұғалімнің міндеті. Тәрбиешінің мәдени-тарихи миссиясы. Әр түрлі тарихи дәуірлердегі көрнекті педагогтардың өмірі мен қызметі. Қазіргі қоғамдағы мұғалімнің рөлі. Мұғалім адамгершіліктің, руханият пен мәдениеттің жетекшісі ретінде. Қазіргі заманның көрнекті мұғалімдері.

Практикум (вариативті компонент): "Менің аймағымның педагогтары", "Менің аймағымның педагогикалық әулеттері (кала, мектеп, отбасы)", "Ұлы Отан соғысы жылдарындағы менің аймағымның педагогтары" және т.б. жобаларды құру. Еңбек сіңірген педагогтармен кездесу. Педагогтердің қызметі (оның ішінде виртуалды экскурсиялар) ұсынылған мұражай экспозицияларын зерттеу.

Мұғалімнің көркемдік бейнесі

Әдебиет шығармаларындағы мұғалімнің бейнесі. Өнердегі мұғалімнің бейнесі. Кинодағы мұғалімнің бейнесі.

Практикум (вариативті компонент): мұғалімнің бейнесін көрсететін кинофильмдердің үзінділерін қарау және талқылау. Тәрбиеші туралы фильмге конспект құру. "Өнердегі мұғалімнің бейнесі" атты "Жанды" картиналар жасау (пантомималар, оқушылар белгілі көркем шығармаларға еліктейтін композициялар).

"Әдебиет шығармаларындағы педагог бейнесі" дөңгелек үстелі (таңдау үшін бір немесе бірнеше шығарманы талқылау). "Кинодағы мұғалімнің бейнесі" шағын зерттеуі.

1.4 Қазіргі мұғалімнің бейнесі

Педагог имиджінің құрылымдық компоненттері. Педагогтің әдеп кодексі. Мұғалімнің сөйлеу мәдениеті мен шеберлігі. Вербалды емес мінез-құлық. Мұғалімнің көрнекі бейнесі. Кескін жасау әдістері. Өзін-өзі таныстыру дағдылары.

Практикум (вариативті компонент): мұғалімге қойылатын кәсіби этикалық талаптарды талдау. Мұғалімнің көпшілік алдында сөйлеуіне қойылатын талаптарды талдау. "Дауыс пен аудиторияны басқара білу" практикалық сабағы. Мұғалімнің "визиткасын" жобалау. "Іскерлік киім стилі: қазіргі мұғалім қалай киінуі керек" пікірталасы. "Заманауи мұғалімнің стилі" мінбе - презентациясы.

Қазіргі педагогтың кәсіби қызметінің моделі

Мұғалімнің жалпы және кәсіби мәдениеті. Мұғалімнің кәсіби шеберлігі мен жеке қасиеттері. Мұғалімнің функционалдық сауаттылығы.

Практикум (вариативті компонент): Қазіргі мұғалімнің кәсіби қызметінің моделін құру. "Менің идеалым заманауи педагог" эссесін дайындау. «Заманауи педагог: ол кім?». "Қазіргі мұғалімнің сәттілік формуласы" миға шабуыл. "Мектеп сыныбы" рөлдік ойыны (педагогикалық қарым-қатынас стилін анықтау). Педагогикалық сынақтардан өту кезеңінде эмоциялар күнделігін жүргізу (уақыт, жағдай, ойлар, эмоциялар, қорытындылар). "Педагог оқушылардың көзімен" шығармашылық жұмыстар көрмесі.

1.5 Педагогикалық сынақтар (вариативті компонент)

Мектепке дейінгі, жалпы орта және қосымша білім беру мекемелерінде педагогтардың сабақтарына қатысу: сабақтарды, сыныптан тыс іс-шараларды бақылау және талдау.

Мұғалімге (тәрбиешіге) жылжымалы өзгерістерді ұйымдастыруға, тәрбие іс-шараларын өткізуге, дидактикалық материалды дайындауға көмек көрсету.

Кабинет меңгерушісіне кабинетті ресімдеуде, дидактикалық, көрнекі және үлестірмелі материалдарды дайындауда және жүйелеуде көмек көрсету және т.б.

Оқу сабағының, тәрбие іс-шарасының үзіндісінің рефератын немесе технологиялық картасын жасау. Тәрбие іс-шараларының жылжымалы өзгерістерін (оқу сабақтарының фрагменттерін) өткізу.

Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған жалпы орта білім беру мекемесі бойынша экскурсиялар өткізу. Жалпы орта білім беру мекемесінің мұражайында экскурсиялар дайындау және өткізу.

Волонтерлік қызметке қатысу: акциялар, шығармашылық істер, қайырымдылық концерттер мен іс-шаралар өткізу, балалар үйінің тәрбиеленушілеріне, соғыс және еңбек ардагерлеріне көмек көрсету.

Модуль 2. "МЕН ПЕДАГОГИКА МАМАНДЫҒЫНДАМЫН"

Kipicne

Кәсіби педагогикалық қызметте өзін және оның мүмкіндіктерін елестету. Педагогикалық қабілеттер. Педагогикалық жұмысқа деген қызығушылық пен бейімділік – педагогикалық қабілеттердің дамуының шарты. Кәсіби өзін-өзі тану, өзін-өзі тәрбиелеу, өзін-өзі дамыту ұғымы.

Практикум (вариативті компонент): "Жеке және кәсіби мақсат "Воркшоп. "Сурет Мен" Жаттығуы. "Педагогикалық жұмысқа деген қызығушылық пен бейімділік" пікірталасы. Кәсіби өзін-өзі тануға, өзін-өзі тәрбиелеуге және өзін-өзі дамытуға байланысты тақырыптарға хабарламалар дайындау.

Мұғалімнің кәсіби құралдары

2.1. Білім беру процесінің әдістемелік аспектісі

Педагогикалық сынағаларды жүргізу кезінде қолдануға болатын оқыту мен тәрбиелеудің қазіргі заманғы нысандарына, әдістеріне, технологияларына, құралдарына шолу. Білім беру процесінде оқыту мен тәрбиелеудің нысандарын, әдістерін, технологияларын, құралдарын таңдау және қолдану шарттары.

Практикум (вариативті компонент): "Жіктеу" тапсырмасы: ұғымдарды үш топқа жіктеңіз-әдістер, формалар, құралдар: әңгіме, бақылау, мысал, ойын, түсіндіру, миға шабуыл, сабақ, кинофильм, әңгіме, жұпта жұмыс істеу, пікірталас, экскурсия, кітап, тапсырма, өзіндік жұмыс, жаза, концерт, кездесу, жарыс, тестілеу.

Тапсырма: оқушылардың танымдық (рефлексиялық) әрекетін белсендіретін әдістерді, формаларды, құралдарды таңдаңыз. "Сабақ – оқытуды ұйымдастырудың негізгі формасы: оң және теріс жақтары" пікірталасы. "Білім беру процесінде гаджеттерді қолданудың тиімділігі" шағын зерттеуі.

Өзіңді педагог ретінде аш

2.2 Гностикалық қабілеттер

Баланы (оның жасын, жеке ерекшеліктерін, жеке қасиеттерін, құрдастарымен, ересектермен қарым-қатынасын, эмоционалды әл-ауқат дәрежесін), жалпы ұжымды және басқаларын зерттеуге қажетті қабілеттер. Бақылау жоспарын, әңгіме сұрақтарын, сауалнаманы және басқа да әзірлемелерді жасаудағы гностикалық қабілеттердің көрінісі.

Практикум (вариативті компонент): оқушыларды бақылау жоспарын (бақылау картасын (схемасын)) құру, бақылау жүргізу және қорытындыларды тұжырымдау. Әр түрлі жас топтарындағы студенттерге сауалнама жүргізу үшін сұрақтар әзірлеу (мысалы, оқушылардың қызығушылықтарын зерттеу).

Әңгімелесу сұрақтарын әзірлеу (әңгімелесу тақырыбы – Оқушылардың таңдауы бойынша).

Шағын зерттеу " Алғашқы әсер адам туралы пікір қалыптастыруға әсер ете ме?».

Сындарлы қабілеттер

Диагностика нәтижелерін ескере отырып, білім беру процесін жобалау үшін қажетті қабілеттер. Қызметті жоспарлауда, оқу (тәрбие) жұмысының күнтізбелік жоспарын әзірлеуде, оқу сабақтарының (тәрбие) іс-шараларының жоспарлары-конспектілерін жасауда сындарлы қабілеттерін көрсету.

Практикум (вариативті компонент):

Оқу сабақтарының, тәрбие іс-шараларының жоспар-конспектілерін жасау. "Идеалды мұғалімнің сындарлы дағдылары" жаттығуы. Бір аптаға, тоқсанға, жарты жылдыққа арналған Өзін-өзі тәрбиелеу жоспарын әзірлеу.

2.3 Ұйымдастырушылық қабілеттер

Оқушылардың, олардың ата-аналарының, әріптестерінің жеке (жұптық, ұжымдық) қызметін ұйымдастыруға, сондай-ақ өз жұмысын дұрыс ұйымдастыруға қажетті қабілеттер. Тәрбие іс-шараларын өткізуде ұйымдастырушылық қабілеттерінің көрінісі. Өзін-өзі ұйымдастыру және өзін-өзі басқару.

Практикум (вариативті компонент): "Ата-аналар жиналысы" іскерлік ойыны. "Мазасыз сынып" рөлдік ойыны. "Педагогтың өзін-өзі басқаруы" тренингі. Ел (кала), мұражай бойынша виртуалды экскурсияны ұйымдастыру және өткізу. "Уақытты басқарудың тиімді әдістері" шағын зерттеуі.

Коммуникативті қабілеттер

Жекелеген оқушылармен, балалар ұжымымен, оқушылардың ата-аналарымен, жұмыс әріптестерімен, білім беру мекемесінің басшысымен және оның ұжымымен жылдам байланыс және педагогикалық тұрғыдан орынды қарым-қатынас орнату үшін қажетті қабілеттер. Педагогикалық әдептілік. Педагогикалық қарым-қатынастағы эмпатия.

Практикум (вариативті компонент): пікірталас "Кімдікі дұрыс?». Рөлдерді бөле отырып, "педагогтер" іскерлік ойыны шеңберінде корпоративтік чат құру (директор, директордың орынбасарлары, педагог-психолог, әлеуметтік педагог, оқу пәндерін оқытатын мұғалімдер). Оқушыларды эмпатия деңгейіне тестілеу. "Жақсы баяндаушы және белсенді тыңдаушы" дидактикалық ойыны. "Оқушының ойлары мен сезімдерін оқимын" эмпатикалық тренингі. Оқырмандар сайысы.

2.4 Рефлексиялық қабілеттер

Педагог қызметкердің өз белсенділігінің, оқушылардың іс-әрекетінің және қалыптасқан педагогикалық өзара іс-қимылының әртүрлі түрлері мен салаларын талдау мен бағалауды жүзеге асыруы үшін қажетті қабілеттер. Тәрбие іс-шарасының рефлексивті тыңдауында, (оқу сабағын талдау), оқушының мінездемесін жазуда және басқаларында рефлексивті қабілеттердің көрінісі. Практикум (вариативті компонент): оқу сабағының, іс-шараның (сынып сағатының) өткізілген фрагментінің рефлексиясы. "Педагогикалық рефлексияның қалыптасу деңгейін анықтау" тестілеуін өткізу (Е.Е. Рукавишникова).

Рефлексивті эссе "Есімде, мұғалім маған сол кезде айтқан...".

Жанжалдарды шешу қабілеттері

Жанжалды жағдайлардың алдын алу және шешу үшін қажетті қабілеттер. Жанжалдардың себептері. Жанжалдың даму кезеңдері, жанжалды басқару стратегиялары. Жанжалды жағдайларды талдау алгоритмдері. Жанжалдардың алдын алу әдістері мен шарттары.

Практикум (вариативті компонент): "Жанжалды салу" жаттығуы. "Сабақтағы қақтығыс" рөлдік ойыны. Жанжалды жағдайларды шешу. Стресске қарсы жаттығулар.

2.5. Педагогикалық сынағалар (вариативті компонент).

Оқу сабағының, тәрбие іс-шарасының рефератын немесе технологиялық картасын жасау. Оқу сабақтарын (тәрбие) өткізу. Сабаққа қатысу, содан кейін талдау. Мектеп сауықтыру лагерінде тәрбиешіге көмек көрсету. "Менің педагогикалық қабілеттерім" өзін-өзі таныстыру. "Мен – педагог" газетінің шығарылымы. Бастауыш сыныптарда басшы жұмысын ұйымдастыру. Педагогикалық қабілеттерін көрсету қажет педагогикалық жағдайларды шешу. Волонтерлік қызметке қатысу: акциялар, шығармашылық істер, қайырымдылық концерттер мен іс-шаралар өткізу, балалар үйінің тәрбиеленушілеріне, соғыс және еңбек ардагерлеріне көмек көрсету). Студенттік конференцияларға және жоғары білім беру мекемелерінің жобаларына қатысу.

3 менің кәсіби таңдауым

Кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту стратегиясы (жоба)

Алгоритмге сәйкес жоғары сынып оқушыларының жобаны орындауы: жобаның мақсатын анықтау. Соңғы нәтижелерді тұжырымдау. Болашақ педагогикалық мамандықты таңдау. Әрі қарайғы жұмыс формаларын анықтау (жеке, жұпта, шағын топтарда).

Келесі мәселелерге назар аудара отырып, кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту стратегиясын жобалау:

Мен таңдаған педагог мамандықтарының өңірде қаншалықты сұранысқа ие? Қандай білім беру мекемелерінде осы мамандықты және тиісті біліктілікті алуға болады? Мен таңдаған мұғалім мамандығына қандай талаптар қойылады? Осы мұғалім мамандығы

қандай жеке және кәсіби маңызды қасиеттер болуы керек? Менде осы қасиеттердің қайсысы бар? Қандай қасиеттер жоқ? Қандай қасиеттер толық дамымаған? Қажетті қасиеттерді дамыту үшін қандай қадамдар жасау керек?

Жұмыс нәтижелерін кәсіби және жеке өзін-өзі дамыту бағдарламасы түрінде рәсімдеу. Жобаларды қорғау.

**Бағдарламаны әзірлеуші, PhD докторы,
Педагогика, психология және арнайы
білім беру кафедраның қауымдастырылған
профессоры**

Р. Калимжанова

**Келісілді
Қостанай облысы әкімдігі
Білім басқармасының
"Әдістемелік Орталықтың" басшысы**

А.Балтабаева